

EUROPESE COMMISSIE
DIRECTORAAT-GENERAAL ENERGIE EN VERVOER

Directeur-generaal

Brussel, -2 10 2008

**Betreft: Steunmaatregelen - CP 178/2008; CP166/08; CP291/2007 - Nederland
Maatregelen ten gunste van Groningen Airport Eelde (GAE)**

Excellentie,

Hierbij verwijst ik naar uw e-mail van 3 juli 2008, waarbij uw autoriteiten de Commissie in kennis hebben gesteld van diverse maatregelen die in de periode 1992-2013 door de Nederlandse autoriteiten zijn genomen of zullen worden genomen ten gunste van Groningen Airport Eelde (hierna GAE).

De Commissie heeft ook twee klachten ontvangen betreffende illegale steun van de Nederlandse overheid aan het overheidsbedrijf GAE.

Op basis van de informatie waarover de Commissie op dit ogenblik beschikt, kunnen de volgende maatregelen onder artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag vallen:

- (1) overheidsfinanciering ten bedrage van ongeveer 3,5 miljoen euro per jaar voor de luchtverkeersleiding op GAE;
- (2) staatssteun ten bedrage van 18,62 miljoen euro voor de uitbreiding van de startbaan op GAE;
- (3) een overheidsbijdrage van ongeveer 4,5 miljoen euro in 2000 ter compensatie van infrastructurele en exploitatieverliezen;
- (4) een overheidsbijdrage van 2 miljoen euro voor een nieuwe passagiersterminal in 2001/02;
- (5) een kapitaalsinjectie van de overheid ten bedrage van 9,9 miljoen euro in 2001;

**Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de Europese Unie
Herrmann Debrouxlaan 48**

1160 BRUSSEL

Europese Commissie, B-1049 Brussel - België. Tel.: (32-2) 299 11 11.

- (6) kapitaalsinjecties door openbare aandeelhouders (gemeenten en regio's) ten bedrage van 1 miljoen euro per jaar gedurende de periode 2003-2012.

VERTROUWELIJK

De Commissie heeft nadere informatie nodig om het vooronderzoek naar de bovenvermelde maatregelen te kunnen afronden. Daarom verzoek ik u om, binnen zes weken na ontvangst van deze brief, de Commissie nadere informatie te verstrekken over de in de bijlage vermelde kwesties, overeenkomstig artikel 10, lid 2, van Verordening nr. 659/99 van 22 maart 1999¹.

Voor eventuele vragen kunt u zich steeds richten tot de betrokken afdeling van mijn directoraat-generaal.

Met bijzondere hoogachting,

Bijlagen: 1

---

¹ PB L 83 van 27.3.1999, blz. 5.

Bijlage

Steunmaatregelen - CP 178/2008; CP166/08; CP291/2007 - Nederland Maatregelen ten gunste van Groningen Airport Eelde (GAE)
--

De diensten van de Commissie verzoeken u de volgende vragen te beantwoorden:

1. Algemeen

1. Hoeveel passagiers maken jaarlijks gebruik van GAE? Wat zijn de groeivoorzichten van GAE voor de komende tien jaar?
2. Exploiteert GAE een dienst van algemeen belang? Zo ja, geef nadere toelichting bij deze dienst en vermeld de juridisch bindende teksten.
3. Vermeld welke luchtvaartmaatschappijen van en naar GAE vliegen en welke routes zij exploiteren.
4. U wordt verzocht de Commissie met betrekking tot de hierna vermelde punten informatie te verschaffen met betrekking tot de voorbije vijf jaar en ramingen te geven voor de komende vijf jaar: het verkeersvolume (aantal passagiers en aantal vluchten), het aantal internationale vluchten (binnen en buiten de EU) en nationale vluchten, het soort vluchten in geval van nationaal verkeer (transit of niet, bestemming).

2. Maatregelen (1) tot en met (6)

5. Zijn deze maatregelen daadwerkelijk genomen?
6. Heeft de overheid sinds 2000 nog andere maatregelen ten gunste van GAE genomen?
7. U wordt verzocht de Commissie de juridisch bindende teksten te verstrekken op basis waarvan de bevoegde nationale autoriteit de bovenvermelde financieringsmaatregelen ten gunste van GAE heeft genomen (onder meer de op 12 december 2001 ondertekende overeenkomst tussen de Nederlandse staat en GAE en de op 16 december 2003 ondertekende overeenkomst inzake de startbaanverlenging en de waarde van GAE, alsook alle andere relevante documenten).
8. Geef aan of en, voor zover van toepassing, waarom u van oordeel bent dat maatregelen (1) en (2) onder punt 33 beantwoorden aan de richtsnoeren voor

financiering van luchthavens². Toon in deze context ook aan dat GAE alleen compensatie ontvangt voor de kosten van deze activiteiten en dat de overheidsfinanciering niet wordt aangewend om economische activiteiten te subsidiëren.

9. Welke activiteiten zijn gefinancierd met het kapitaal dat krachtens maatregelen (3) en (6) aan GAE is verstrekt?
10. Valt maatregel (4) onder een door de Commissie goedgekeurde regeling voor regionale steun? Zo ja, licht dit toe.
11. Zijn uw autoriteiten van oordeel dat maatregelen (2) en mogelijk (1) en (4) in overeenstemming zijn met de in punt 61 van de richtsnoeren voor financiering van luchthavens vastgestelde verenigbaarheidscriteria?
12. Uit hoofde van welke juridisch bindende tekst heeft de bevoegde nationale autoriteit de financiering voor de verlenging van de startbaan op GAE toegekend? Is deze overheidsbijdrage al aan GAE betaald? Zo ja, wanneer?
13. U wordt verzocht het arrest van de Nederlandse Raad van State van 11 juni 2008 aan de Commissie te verstrekken. Welke stappen zullen uw autoriteiten nemen om dit arrest ten uitvoer te leggen?
14. U wordt verzocht de bedrijfsplannen over te leggen die vóór de kapitaalinjecties zijn opgesteld (maatregelen (5) en (6)) en waaruit blijkt dat de Nederlandse overheid, de gemeenten en de regionale autoriteiten zich als particuliere investeerders in een markteconomie hebben gedragen. Indien zij zich niet aldus hebben gedragen, zijn deze maatregelen dan in overeenstemming met de communautaire richtsnoeren inzake reddings- en herstructureringssteun³? Indien u van mening bent dat dit het geval is, geef dan een toelichting bij dat standpunt.

3. **VERTROUWELIJK**

15.

16.

---

² PB C 312 van 9.12.2005, blz. 1.

³ PB C 244 van 1.10.2004, blz. 2-17.

VERTROUWELIJK

17.

18.

19.